

Marianne Olsen: En vovelig påstand. 13. februar 2011.

Den 13. februar i år var det 66 år siden USA og England bombarderede Dresden. Højrekræfterne benytter den lejlighed, datoen giver dem, til at demonstrere mod udenlandske elementer i byen. Det er stadig uklart, hvorfor de allierede handlede som de gjorde. Mange hælder til den antagelse at det var en ren hævnaktion. På nettet kan man se professor Jacques Pauwels fra Canada gøre sig sine tanker om udåden uden at bringe noget nyt frem. Hvorom alting er, er det et faktum, som bliver brugt af de højreextremistiske kræfter i Det tyske Nationaldemokratiske parti NPD, nynazisterne, i deres hadtale imod fremmede. Partiets hadefulde holdning til alt hvad der ikke er etnisk tysk bringer udlændinge i fare.

Tyskerne har i høj grad lært af historien, så det er ikke en generel tendens, her er tale om, men det står slemt til i Saksen, og det er beklageligt at tænke på, i hvor høj grad den ene forbrydelse trækker den anden med sig.

Og netop det, at man demonstrerer i Dresden den 13. februar, hænger på en kompliceret måde sammen med, at ytringsfriheden kan have sine dødsensfarlige og dødelige konsekvenser. Ord er ikke ingenting, skønt mange, også de mere højtråbende herhjemme, mener at det ikke kan skade at sige sin mening, ligegyldigt hvad den går ud på.

Ytringsfriheden er hellig her i landet. Måske er ytringsfriheden virkelig nødvendig i et velfungerende demokrati. Men man må på den anden side ikke opfordre til vold. Er det hykleri, er det en rimelig grænse, eller er det bare noget lovgiverne har sagt for at sige noget? Er den bestemmelse givet af nogen, som ved hvilke bemærkninger der fører til vold, og hvilke der forbliver latente på polemikkens vilkår i anstrengelsen for at udveksle meninger uden at forulempe andre mennesker korporligt?

Det er nok et spørgsmål, der er værd at overveje. Men overvejelsen skal ikke finde sted i et lukket lovgiverrum, hvis den skal have overbevisende kraft. Den må ud på gaderne, se sig om og tage realiteterne i betragtning.

Blot et lille blik på verden uden for det behagelige elfenbenstårn viser, at der ikke skal mange knubbede ord til, før en farlig situation kan opstå, og hvis den farlige situation har medført skade på gods og legeme, skal der ikke meget til, før sproget bliver groft og fornærmer således, at det bliver nødvendigt at beskytte snart fornærmeren, snart den fornærmede. Der er faktisk nogle, der er lettere at fornærme end andre. Vi kan det hele udenad, for også her i landet er vi nødt til at tage forholdsregler til at beskytte folk. Og samtidig lader vi som om det ikke er noget, der er værd at drøfte, som om vi kan indhegne farerne og problemerne og leve trygt videre i vores egne definitioner eller mangel på samme. – og være højlydt fornærmede.

I 2004 kom NPD ind i Saksens Parlament. Den første demonstration herefter den 13. februar talte 6 NPD-folk. Sidste år var der ca. 5800. Jeg skylder Bruno Philipps oplysningerne: han har stiftet organisationen Karawanserei, der hjælper alle forulempede i Dresden, jøder, romaer, latinamerikanere, vietnamesere, der har brug for støtte. Ordet Karawanserei betegner oprindeligt et herberg på karavanevejen, hvor folk kan få nattely og mad på deres rejse.

Bruno Philipps fortæller: ”Før 2004 foregik de organiserede banders forbrydelser hemmeligt. De var kun en halv snes stykker og skjulte deres ansigt, når de angreb. Det seneste nynazistiske angreb”,

fortalte han mig sidste november, ”foregik ved højlys dag i en meget befærdet forretningsgade, hvor de angreb en tyrkisk restaurant. De truede chefen og smadrede hans restaurant. Det var sådan de gjorde i gamle dage med jødernes forretninger. Politiets overvågningskamera kunne have hjulpet med at identificere overfaldsfolkene, men lige den dag fungerede dette kamera ikke!

I 2005 bryder de, stadig i samme kvarter, ind i en lejlighed midt om natten hos en kvinde, der var på arbejde. Uden at tænde lyset går de ind i børneværelset hos de to børn på 8 og 9 år og tæver børnene halvt ihjel. Alle væggene bliver malet over med hagekors.”

Disse beretninger har jeg fået i det franske udenrigsministeriums forhandlingslokaler, hvor jeg for SOS mod Racisme i Danmark sammen med folk fra hele Europa deltog i den stiftende forsamling af NGO-organisationen EGAM – European Grassroot Antiracist Movement.

Alle er enige om at værne om ytringsfriheden, også når den udtrykker had og hån. Men det ser på den anden side ud til at alle også er enige om at ytringsfriheden skal begrænses af opfordring til vold. Hvilke ytringer, der opfordrer til vold, har vi til gengæld ikke fået noget bud på. Gad vide om magthaverne og lovgiverne overhovedet har tænkt over det? Måske synes de, at det giver sig selv, at opfordring til vold skal udtales bogstaveligt for at kunne få nogen virkning? Eller måske sidder de bare trygt, nogle endog med bodyguards til at beskytte sig? Jeg spørger, om de sidder trygt mod bedre vidende, eller om de ønsker vold i gaden for at kunne optræde forarget, ligesom de virkede forbavsede og overrumpede over den ballade, karikaturkrisen, den såkaldte ’Muhammedkrise’ førte med sig i 2005?

I Le nouvel Observateur har initiativtageren til EGAM sammenslutningen, Benjamin Abtan, tænkt problemstillingen på en måde, der er indlysende, når den først er udtalt:

”Det er den ejendommelige lære, som vi efterhånden kan drage af, hvad der foregår omkring os, at vores identitet som ’vi’ kun eksisterer på grund af ’de Andre’. Disse ’Andre’ skal man advare imod, ruste sig imod, udelukke – især fra indflydelse og magt, det er disse ’Andre’ som kalder på et ’vi’ for at fronterne kan blive trukket op. Først i polemik, siden i en dødelig og blodig kamp.”

Et klart eksempel på den mentalitet ses, når man sammenligner den muslimske kvindes tørklæde med hagekorset:

Marwa El Sherbiny

Den holdning kostede den 32-årige farmaceut Marwa El Sherbiny livet den 1. juli 2009: Både hun og hendes mand var egyptere. De boede i Dresden hvor han forskede på Max Planck-instituttet i molekylær biologi og genetik.

Her er den tragiske historie: I august 2008 sidder Marwa El Sherbiny i en park i Dresden ved en legeplads, hvor hun er gået hen med sin lille søn for at få lidt frisk luft, og for at han kan lege. Vippen er optaget af Alex W, og efter nogen tid beder hun ham om, at den lille også må få en tur. Alex W. svarer med en byge af skældsord, fordi han føler sig provokeret af, at Marwa El Sherbiny har det muslimske hovedtørklæde på. Han kalder hende 'terrorist', 'so' og 'islamist'. Disse skældsord får den unge kone til at lægge sag an mod provokatøren.

Sagen kommer for domstolen den 1. juli 2009. Marwa El Sherbiny er gravid i tredje måned. I retssalen forsvarer Alex W. sig med, at man ikke kan fornærme folk som hende for "den slags folk er ikke rigtige menneskelige væsener". Han bliver idømt en bøde på 780 euros. Da er det, at han farer frem med en dolk og stikker den i Marwa El Sherbiny 18 gange. Hendes mand prøver at komme hende til hjælp. Politiet, der tror, at det er ham, der overfalder hende, skyder ham, og han føres bevidstløs til hospitalet. Marwa El Sherbiny dør i retslokalet. Deres treårige søn overværer dramaet. Ægtemanden overlever, men hans ene ben har taget varig skade. Den offentlige anklager, Christian Avenarius, erklærer ligeud: "Det handler om et fremmedfjendsk mord begået af en fremmedfjendsk fanatiker."

Den første uge efter mordet bringer den tyske presse næsten ingenting om det. Der skrives noget rundt om i Europa. I Egypten er der sorg – en slags landesorg. Der er mere end tusind deltagere i den myrdedes begravelse i Alexandria den 6. juli. Her bebrejder man Europa, at det racistiske mord passerer ukommenteret. Angela Merkel lader sin talsperson sige, hvad der skal siges: "det drejer sig om en rædselsfuld handling der har rystet os alle" lader hun ham udtale. Man kan finde mange beretninger om Marwa El Sherbiny på nettet. Hun er blevet martyr i Egypten, som i disse dage er i oprør af helt andre grunde – eller måske er de ikke helt anderledes, hvis vi tænker efter, for vesten er heller ikke udenfor i den konflikt, som nu kommer frem i dagens klare lys. Netop derfor er det vigtigt at kende disse forholdsvist utvetydige historier, som bedre end udredning af intriger, der alligevel ikke er til at gennemskue, afslører menneskelig uvidenhed, vrangvilje og hadforbrydelser.

Hvad vi ellers får at vide om Marwa El Sherbiny er, at hun var et strålende eksempel på en moderat muslim, som lagde mere vægt på troens indre og velgerninger end på overfladiske tilkendegivelser. Hun troede på, at enhver handling kan være bøn til Gud, og hun troede på enhver muslims sociale ansvar. På nettet kan man også læse, at hun med sit storsind og varme smil, med sin empatiske hjertelighed formåede at samarbejde med folk, der tænkte anderledes end hun selv. Sammen med andre stiftede hun en forening, hvis mål var at etablere et islamisk kultur- og uddannelsescenter i Dresden.

I Sachsen lægger man vægt på, at Alex W. hvis dom nu lyder på livsvarigt fængsel, ikke er tysker, men af russisk etnisk herkomst. Det er sådan man skaber martyrer, både inden for og uden for fængselsmurene.

Benjamin Abtan siger: "Den illusoriske fantasi om, at Europa bliver invaderet af muslimske horder, der vil tvinge os til at konvertere til islam, er nemlig ved at udarte til en veritabel psykose. Det er åbenbart nødvendigt for de forskrækkede at finde en metode til at sammensvejde de forskellige ideologiske former for bange anelser, så de kan forenes i deres had og virkelig stå som en hær

af 'vi' over for 'de Andre' og med kraft kan sige: VÆK! Geert Wilders, lederen af det hollandske frihedsparti er et veltalende eksempel. Hans veltalenhed giver ham flere tilhængere, end han ville have haft, hvis de havde kunnet gennemskue hans retorik. (...)"

I Frankrig har Jean-Marie Le Pens datter, Marine Le Pen overtaget ledelsen af Front National. Hendes far gjorde sig umulig i mange menneskers øjne, da han betegnede anden verdenskrigs systematiske menneskeudryddelser som 'en detalje', men desværre fører hans datter et pænere sprog, desværre, fordi hun politisk er enig med ham. De fremmedangste partier er meget forskellige, og det er en skam at deres frygt forener dem i et sammenrend, der kan blive farligt for mange andre end dem selv.

Vi kender det godt herhjemme fra, det med det pæne sprog, hvis fjendtlighed ligger latent, når vi sammenligner Pia Kjærsgaards tale i forhold til Mogens Glistrups frimodige måde at udtrykke sig på. Men vi må være opmærksomme, for deres måde at kommunikere på fører mere end noget andet til magtmisbrug. Så selv om sprogbrugen ændres – vi taler om 'en stram udlændingepolitik', 'udlændingesservice', så er det det samme fænomen der er i spil, der under dække af at forsvare sig mod en påstået indstrømning ønsker at udvise alle, der ikke lige passer ind i den danske stamme og tillader, at de udviste forsømmes eller mishandles der, hvor de kommer hen.

Umiddelbart virker frygten og den forbavsende kulde, der helt vilkårligt vises 'fremmede', der ikke selv føler sig fremmede i det danske samfund, bare absurd. Men giften er allerede godt på vej til at snige sig ind i flere partier, både borgerlige og såkaldt venstreorienterede. Den lille dosis farver snart hele det politiske spektrum, hvis vi ikke stopper tendensen.

Det tragiske, den handling der truer med at føre os alle i ulykke, er at også andre regeringer bruger dette ekskluderende strammersprog: Oskar Freysinger fra det svejtsiske yderste højre har fået medhold i og vundet sagen om, at der ikke må bygges minareter i Svejts. Hvordan skal vi andre herefter med glæde lytte til og følge kirkeklokkernes kalden?

I Ungarn vokser Jobbiks indflydelse. Partiet prædiker et 'Storungarn' og ønsker romaerne og jøderne marginaliseret, samtidig med at partiet skaber spændinger i Slovakiet. I Frankrig har den fremmedfjendske strømning påvirket Sarkozys politik.

Og hver gang vi får sådanne oplysninger, må vi spørge: "Og hos os - i vores lille venlige land?" Det er ikke nogen opmuntring at få det undersøgt nærmere. Derfor er det absolut nødvendigt, at alle kræfter, der forstår hvor farlige disse tendenser er, hele tiden modsiger hadefuldt sprog og kæmper mod de menneskefjendske love, der er hadtalens og, som vi ser i historien om Marwa El Sherbiny, dens yderste konsekvens.

Men det er selvfølgelig ikke nok at kæmpe imod, at være negativ, for der er nok at slås for, eller arbejde hårdt for – så vore unge kan udvikles og trives i et virkeligt demokrati, hvor de kan udtrykke deres håb og længsler, og hvor de sammen med deres ældregenerationer med viden om fortidens tåbeligheder kan lære af historien.